

Rakovský, Ivo

Eneolitické výšinné sídliště u Oslavic (okres Znojmo)

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1977-1978, vol. 26-27, iss. E22-23, pp. 277-279

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109279>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

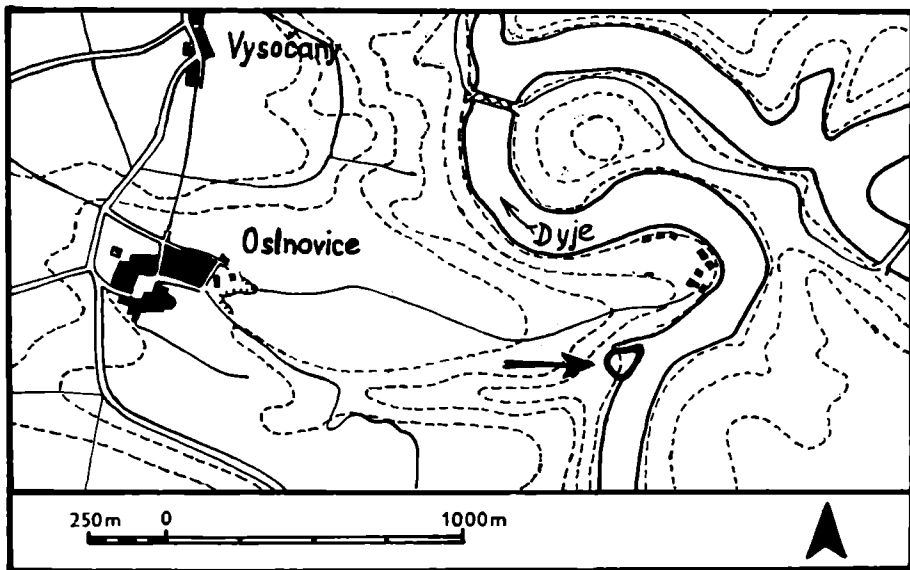
Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Fluß Oslava, längs des Fließschens Chvojnice, ein, das unweit von hier in den obangeführten Fluß mündet. Ältere Funde aus der Umgebung von Ketkovice hatte bereits J. Skutil in seiner übersichtlichen Arbeit registriert.¹

Übersetzt von Dr. Alfons Hubala

Neolitické výšinné sídliště u Oslnovic (okres Znojmo)

Na levém břehu Dyje, v místech kde řeka zvolna přechází ve Vranovskou přehradní nádrž, se rozkládá nevelké eneolitické výšinné sídliště. Leží na katastru obce Oslnovice¹ (obr. 6), v poloze nazývané místními „Hatimov“. Úzká, nepřiliš dlouhá ostrožna s prudkými skalnatými srázy je z jižní a východní strany obtékána Dyjí, na severu končí svah v klidné zátocce, do které se vlévá bezejmenný potok. Pouze na západě se sídliště úzkým hřbetem připojuje k rozsáhlé plošině nad řekou. Celá lokalita je porostlá sníženým lesem, místy vystupuje na povrch skalnaté podloží.

Obr. 6. Oslnovice, okr. Znojmo. Situační plánec eneolitického výšinného sídliště. (Kresba M. Bálek.

Zjišťovací archeologický výzkum zde prováděl v padesátých letech J. Král.² V roce 1975 zkoumal lokalitu amatér V. Kouba z Znojma, který mi poskytl jím získaný materiál k publikaci.³ Jde o množství keramických zlomků z nevelké sondy, položené při severním okraji sídliště.

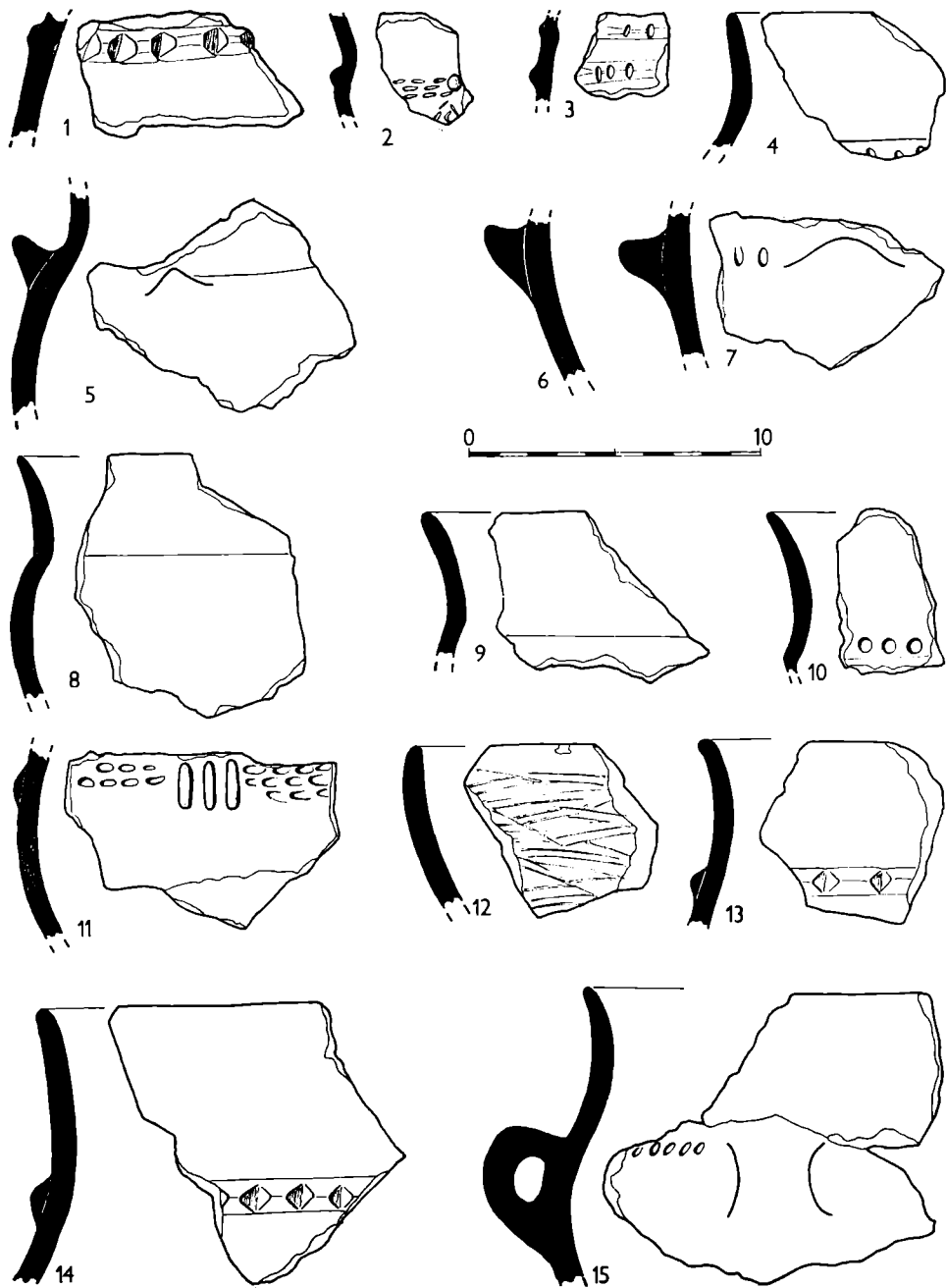
Keramika získaná výzkumem (obr. 7) nese charakteristické rysy mladého eneolitu (slámování, mladší brázděný vpich) a představuje klasickou náplň jevišovické kultury.⁴ Časté jsou střepy z velkých zásobnic s uměle zdrsňeným povrchem. Střepy

¹ V. Podborský-V. Vildomec, *Pravěk Znojemska*, Brno 1972, 149; oba autoři zde uvádějí toto sídliště pod názvem Bítov – kopec proti Corštejnu.

² J. Král, *nálezová zpráva v archívu AÚ ČSAV Brno č. j. 1836/56.*

³ Děkuji V. Koubkovi za poskytnutí materiálu, který je nyní uložen v JMM ve Znojme.

⁴ J. Pallhardt, *Die relative Chronologie der jüngeren Steinzeit in Mähren*, WPZ 1, 1914, 256–277; A. Međunová-Benešová, *Jevišovice – Starý Zámek, Schicht B – Katalog der Funde*, FAM VI,

Obr. 7. Osnovice, okr. Znojmo. Keramika jevišovické kultury z výšinného sídliště. (Kresba M. Bálek.)

z větších hrnců jsou zdobeny přesekávanou plastickou páskou (obr. 7:13,14), objevují se pásková ucha (obr. 7:15). Fragment z nevelké nádoby, snad hrnku, nese výzdobu provedenou technikou mladoeneolitického brázděného vpichu (obr. 7:2). Časté jsou rovněž misky s mírně zataženým vyhlazeným okrajem a slámovaným tělem (obr. 7:12). Na řadě zlomků jsou jazykovité výčnělky (obr. 7:5–7). Ojedinelá je výzdoba fragmentu horní části výdutě, sestávající z trojnásobné horizontální řady důlků přerušené třemi svislými plastickými žebírky⁵ (obr. 7:11). V keramickém inventáři dosud chybí některé charakteristické znaky jevišovické kultury, jako jsou rohatá ucha či řady trojúhelníků vyplněných vpichy. Z výzkumu též pochází řada přeslenů, vesměs nezdobených.

Nevelká sonda položená na oslnovickém výšinném sídlišti prokázala intenzivní osídlení v období jevišovické kultury. Nevhodné terénní podmínky prozatím znemožňují provést větší výzkumné práce, ale dosud zjištěné skutečnosti přesto doporučují lokalitu k dalšímu sledování.

Ivo Rakovský

Энеолитическое поселение на возвышенности вблизи Ослновиц (район Зноймо). На левом берегу реки Дыйи недалеко от села Ослновице находится небольшое поселение на возвышенности со времени поздней стадии энеолита (рис. 6). При помощи зондажа было здесь найдено большое количество керамики свишовицкой культуры (рис. 7).

Перевел Алеш Бранднер

DIE ÄNEOLITHISCHE HÖHENSIEDLUNG BEI OSLNOVICE (KR. ZNOJMO). Am linken Ufer des Flußes Dyje beim Dorf Oslnovice befindet sich eine kleine jungäneolithische Höhensiedlung (Abb. 6). Mit der Sondierungsuntersuchung wurde hier große Menge der Keramik von Jevišovice-Kultur gewonnen (Abb. 7).

Übersetzt von J. Hrubá

Několik archeologických nálezů z okolí Senorad (okres Třebíč)

Ve sbírce Richarda Jeřábka (1902–1970)¹ byla uložena kolekce archeologického materiálu, která podle jmenovek na jednotlivých předmětech pocházela ze Senorad. U ukázek kamenné štípané industrie bylo místo nálezu ještě blíže určeno tratěmi „Velká skála“, „Hradisko“. Kolekce obsahuje celkem 14 předmětů, většinou kamenné industrie, a to jak štípané, tak i zlomků industrie broušené. Keramika je zastoupena třemi hliněnými přesleny a okrajovým střepem slovanské nádoby.² Pro přehled a registraci uvádím stručný popis nálezů:

1. Rohovcová srpová čepel (obr. 8:1).
2. Rohovcový úštěp přepálený do mléčně bílé barvy (obr. 8:2).
3. Rohovcový úštěp (obr. 8:3).
4. Rohovcové jádro (obr. 8:4).
5. Rohovcová čepel s boční retuší (obr. 8:5).
6. Odpad rohovcového valounu. Je přepálen do šedočerné barvy (obr. 8:6).
7. Drásadlo z mléčně bílého rohovce (obr. 8:7).
8. Kopytovitá kamenná sekerka ze zelené břidlice (obr. 8:8).
9. Zlomek sekeromlatu (motykovitého ?) se zachovalou částí provrtu (obr. 8:9).
10. Zlomek sekeromlatu ze zelené břidlice³ (obr. 8:10).

Brno 1972; *táž*, Grešlové Mýto, Äneolithische Höhensiedlung „Nad Mírovcem“, Katalog der Funde, FAM VII, Brno 1973.

⁵ Za laskavé upozornění děkuji dr. A. Međunové, CSc.

¹ Děkuji prof. dr. Richardu Jeřábkoví, CSc., za poskytnutí celé kolekce i informace o sbírce jeho otce R. Jeřábka, který působil ve Valašském Meziříčí.

² Kolekce bude předána prehistorickému oddělení Moravského muzea v Brně.

³ Za petrografické určení štípané a broušené industrie děkuji dr. K. Valochovi a dr. J. Malinovi.